

plantar i tras- plantar

su ma ri

A tenir en compte

p4. Planificació de la plantació

Aspectes a tenir en compte abans de plantar.

p5. Eines bàsiques

Els instruments indispensables per a la plantació i el trasplantament. Conservació del material.

p6. Seleccionar les plantes

En què cal fixar-se quan es tria un exemplar al centre de jardineria.

p7. Quin substrat escollir

Els diferents tipus de terres de cultiu. Substrats específics.

p8. Assegurar el drenatge / El primer reg

Dues operacions clau a l'hora de plantar i trasplantar.

Al terra

p9. Preparar el terra

Com condicionar el terreny on s'ha de plantar.

p10. Plantació a terra

Pas a pas de la plantació d'espècies de flor. Agrupació.

p11. Plantació de bulbs

El substrat adequat. Què cal tenir en compte a l'hora de plantar els bulbs.

p12. Plantació d'arbres i arbustos

Trucs per plantar exemplars grans, com arbres i arbustos.

p13. Estacat d'un arbre

Maneres d'enasprar un exemplar.

p14. Plantació d'enfiladisses

Plantar enfiladisses, pas a pas.

A la cistella

p15. Plantació a cistelles penjants

Com preparar les cistelles. Quines espècies triar.

Al test

p16. Tipus de testos

Els diferents materials amb què estan fabricats els contenidors

condicionen la vida de les plantes.

p17. Plantació en un test

Plantar en un test, pas a pas.

Trasplantament i renovació de la terra

p18. Canvi de test de plantes petites

Com fer-ho, pas a pas.

p19. Canvi de test de plantes grans

Com protegir els exemplars i procedir al trasplantament.

p20. Poda d'arrels

Com reduir el pa de terra.

p21. Trasplantament de cactus

Trucs per no punxar-se.

p22. Espècies que si

i no es poden trasplantar

Quan plantar

p23. Les èpoques adequades per a plantar i trasplantar

Plantar i trasplantar són dues operacions clau per a la vida de les plantes. D'elles depèn que disposin de bones condicions de cultiu i puguin oferir tota la seva bellesa. Per **tenir èxit amb la plantació i el trasplantament**, tot ha d'estar perfectament controlat. Triar el **substrat adequat** i esmenar, si cal. Assegurar un **bon drenatge**. Comptar amb les **eines necessàries**. Conèixer el comportament dels diferents materials amb què estan fets els diferents tipus de **testos**. Tenir en compte les **singularitats de cada espècie** per saber com i on instal·lar i amb quines altres plantes... Aquesta guia et servirà per a conèixer **pas a pas** com cal fer-ho.

Planificar la plantació

ABANS DE POSAR FIL A L'AGULLA AMB LA PLANTACIÓ CAL PENSAR EN ELS DIVERSOS FACTORS QUE CONDICIONARAN LA VIDA DE LES PLANTES, SENSE OBLIDAR LA FUNCIÓ QUE HAN DE COMPLIR.

no es tracta de plantar qualsevol exemplar a qualsevol lloc. Planificar la plantació exigeix tenir en compte una sèrie d'aspectes per endavant.

• **Primer, observar.** L'observació permetrà conèixer les característiques de cada zona de plantació en funció de la incidència del sol durant el dia i al llarg de l'any, els corrents d'aire, la configuració del terreny i les característiques del sòl. En el cas de

la terrassa, és clau l'altura sumada a l'orientació, pel grau d'insolació que rep cada zona (ombra, semiombra, sol) i la incidència del vent.

• **Triar les espècies idònies.** Hi ha més possibilitats d'èxit amb les espècies autòctones o adaptades a les característiques climàtiques (temperatures i pluviositat) de la zona. A més, són més fàcils de mantenir.

• **Agrupar les espècies per exigències d'aigua i de tipus de sòl.** Acidòfiles amb acidòfiles; plantes xeròfiles amb plantes xeròfiles; plantes aptes per a terres alcalines amb altres de la seva mateixa condició... Al teu centre de jardineria t'assessoraran sobre com agrupar-les.

• **Facilitar el manteniment.** Si no es disposa de gaire temps per a dedicar-li al jardí, és millor buscar plantes de fàcil manteniment.

• **Integrar-les al disseny.** La o les noves plantes s'han d'integrar en la planifica-

ció general de la terrassa o el jardí. No val per res enamorar-se d'una planta si després no encaixa amb la resta.

• **Quan plantar.** En general, les plantes de temporada poden plantar-se al moment en què s'adquireixen al centre de jardineria. Si es tracta d'arbres, arbustos i enfiladisses, si es presenten en contenidor, qualsevol moment de l'any és propici per plantar encara que, així i tot, alguns tenen les seves preferències (veure pàgina 23). En general els arbustos i arbres caducifolis suporten millor la plantació o el trasplantament en el seu període de repòs, és a dir, quan han perdut les fulles.

• **En dies frescos.** Si fa molta calor, o molt fred, el terra està entollat o hi ha risc de gelades és millor posposar la plantació i el trasplantament per quan les condicions siguin més favorables. L'ideal és un dia ennuvolat i de temperatures suaus.

TRES RECOMANACIONS

1. **Escollir els exemplars en funció del context, les condicions de cultiu que se'ls poden oferir i l'efecte que es vol aconseguir.**
2. **Tenir a mà les eines necessàries i adequades, el material de drenatge i el substrat apropiat.**
3. **Tenir en compte el moment apropiat per a la plantació i el trasplantament. Millor fer-ho en dies de temperatures suaus.**

Les eines bàsiques

PER A LA PLANTACIÓ I EL TRASPLANTAMENT NECESSITARÀS AQUESTS ÚTILS IMPRESCINDIBLES. TINGUES-LOS A MÀ: FACILITEN MOLT LA FEINA.

Pala jardinera i pala plana. De pic o plana, la pala és allò que resulta més eficaç per a cavar forats grans amb comoditat a terra.

Trasplantador. Per a les tasques de plantació i trasplantament a testos i jardineres resulta summament útil aquesta paleta trasplantadora.

Arpelles. Aquesta eina polivalent permet trencar els terrosos durs, entrecavar la terra i birbar males herbes i arrels.

CUIDA ELS TEUS ESTRIS DE JARDINERIA

Les eines del jardí s'han de cuidar no solament perquè durin molt de temps, sinó per impedir la propagació de malalties entre les plantes. No les deixis abandonades a la intempèrie i guarda-les sempre netes. Només cal treure'ls els pegats de terra, rentar-les amb aigua i sabó i eixugar bé amb un drap vell perquè no s'oxidin.

Plantador de bulbs. Està dissenyat per a fer forats petits i profunds. La terra extreta queda allotjada al tub i s'elimina prement en l'empunyadura.

Cub. Per submergir en aigua el contenidor d'arbusts i arbres petits abans de plantar-los i resulti més fàcil extreure'ls.

Regadora. Per regar els exemplars acabats de plantar, especialment als parterres i testos, amarrant bé el substrat.

Saber triar les plantes

UNA PLANTA SANA I BEN FORMADA ÉS UNA GARANTIA D'ÈXIT. AQUÍ T'EXPLIQUEM EN QUÈ T'HAS DE FIXAR QUAN LES TRIÏS.

Comprar les plantes en un centre de jardineria és una garantia de qualitat. A més, allà t'assessoraran sobre les més adequades per a les condicions de cultiu que pots oferir.

- **Presentació en contenidors de plàstic.** És la més habitual avui en dia. Comprova que les arrels no sobresurtin pels forats de drenatge del test, aspecte clau per a l'èxit del trasplantament. Les plantes en contenidor es poden plantar durant tot l'any.
- **Presentació en pa de terra.** En alguns casos, els arbres i arbustos, en especial, es presenten sense contenidor però amb pa de terra, és a dir amb el sistema radicular i la terra on han arrelat degudament empaquetats o enguixats. És el contrari de la presentació a **arrel nua**, cada vegada menys corrent, i apta només per a caducifòlies en repòs.

Fullatge abundant. Elimineu els exemplars que ofereixin un aspecte feble o pansit, així com els que exhibeixin puntes cremades.

Tija recta i sense ferides.

La tija, sosteniment de tota la planta, ha d'estar ben formada i presentar una escorça sana.

La planta ha de portar un etiquetatge informatiu

El sistema radicular, ben format i no espiralitzat, d'arrels fines i ben repartides, ha de sorgir d'unes arrels principals d'aspecte sa.

La ramificació ha d'estar ben distribuïda

Fulles sanes. Les fulles no han de presentar taques (senyal que poden estar infectades per fongs), ni estar grogues, ni amb rastres de picades d'insectes.

Si és una planta de flor, observa que tingui gran quantitat de capolls sense obrir, així florirà a casa teva. Però tampoc te l'emportis sense veure almenys una flor oberta. Elimina les flors mortes abans de plantar.

Ni branques trencades ni escasses. Un exemplar amb les branques trencades, escapçat o amb poca ramificació no ha estat cuidat amb cura.

Les arrels no han de sortir pels forats del test

Escollir el substrat adequat

NO TOTS ELS SÒLS SÓN APTES PER A QUAALSEVOL PLANTA. CAL DONAR-LOS AQUELL QUE NECESSITIN.

el substrat ideal és aquell que ofereix a la planta la fórmula de fertilitat, textura i pH (el grau d'acidesa o alcalinitat) més idònia per al seu desenvolupament. Encara que a la majoria de les plantes els agraden els sòls fèrtils, n'hi ha, per exemple, d'aromàtiques que són capaces de sobreviure en sòls pobres. Pel que fa a la textura, algunes espècies necessiten un sòl més pesat o argilós, com els rosers, i altres, com les cactàcies i crasses, que només viuen bé en els porosos o sorrencs. De la textura del substrat i la presència de matèria orgànica en la seva composició depèn també la seva capacitat per a retenir l'aigua i, alhora, de drenar convenientment.

• **Substrats especials.** Al teu centre de jardineria trobaràs des de substrat universal fins a terres específiques per a plantes d'interior, de flor i balcó, rosers, crasses, cítrics, orquídiades, hort, palmeres, etcètera.

Substrat universal. Apte per gairebé la majoria de les plantes, és equilibrat (pH 6,5-7,0) i de fàcil hidratació i retenció d'aigua. Conté torba negra, compost vegetal, perletes, argila.

Terra de castanyer. Especialment formulada per acidòfiles: azalees i rododendres, hortènsies, skimmies, camèlies, brucs i altres ericàcies. El seu pH és menor de 6,5.

Terra per a cactus. Airejada i molt porosa, s'utilitza per conrear plantes suculentas, com cactàcies i crasses en general.

Terra per a rosers. Barreja d'argila, humus vegetal i sorra de riu, amb un alt contingut en matèria orgànica i un pH lleument alcalí.

ÀCID, NEUTRE O ALCALÍ?

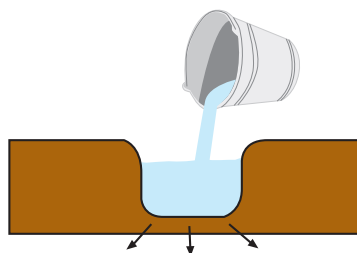
L'acidesa o alcalinitat del sòl és un factor molt important en el cultiu. Els sòls amb un pH inferior a 6,4 es denominen àcids (veure Terra de castanyer). De 6,5 a 7,5 consideren neutres, encara que l'òptim per a la majoria de les plantes és el pH 6,5. A partir d'7,5 es diu que són alcalins o bàsics; són apropiats per a fruiters d'os, geranis, etcètera. Per esbrinar el pH es barregen dos terços d'aigua destil·lada per un substrat i es submergeix una tira de paper de tornassol o un altre reactiu.

El drenatge i el primer reg

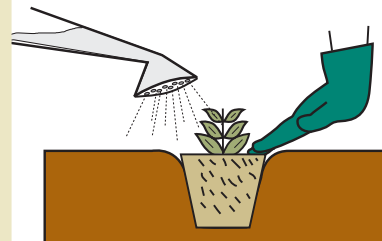
ASSEGURAR-LE A LA PLANTA BON DRENATGE I REGAR-LA BÉ DESPRÉS DE PLANTAR-LA SÓN DUES OPERACIONS MOLT IMPORTANTS.

COM COMPROVAR EL DRENATGE DEL CLOT

Per comprovar el drenatge del clot **abans** de plantar a terra, cal omplir-lo amb aigua i esperar un màxim de vuit hores per observar si filtra correctament. En cas contrari, caldria canalitzar el drenatge cap a una zona que filtri bé o triar un altre lloc.

PER QUÈ ÉS IMPORTANT EL PRIMER REG

Afavorir un contacte total de les arrels amb el substrat i eliminar les bosses d'aire són la comesa dels passos finals de la plantació i el trasplantament: piconar la terra un cop emplenat el forat o el test, i regar abundantment a continuació.

abs de plantar cal assegurar un bon drenatge, ja que l'entollament provoca l'asfíxia de les arrels. De la mateixa manera, que les arrels no quedin ben adherides al substrat també condueix al fracàs; per això és fonamental un primer reg generós.

Arlita

Terra volcànica

Procurar un bon drenatge. En el fons del test convé col·locar una capa de graveta, arlita o terra volcànica per impedir que s'entolli l'aigua.

Preparar el terreny per plantar

LA PLANTACIÓ AL TERRA DEL JARDÍ NOMÉS TINDRÀ ÈXIT SI EL TERRENY S'HA PREPARAT DE MANERA ADEQUADA. CAL REMOURE'L, AIREJAR-LO, ADOBAR-LO I ESMENAR-LO, SI CAL.

p reparar la terra on es plantaran les flors d'estació, plantes de bordura, bardisses, arbusts i arbres és un primer pas imprescindible perquè el treball posterior doni els seus fruits.

ESMENAR PER MILLORAR LA TEXTURA

- Els **sòls sorrencs** són fàcils de treballar però filtren ràpidament l'aigua, que, a més, arrossega amb ella els nutrients. Es poden esmenar aportant matèria orgànica, com hummus de cuc o fems.
- **Si el substrat és argilós** acostuma a ser molt ric en nutrients, però retindrà massa aigua, la qual cosa provoca que les arrels pateixin per falta de ventilació. Es millora afegint-hi sorra.
- L'ideal és un **substrat equilibrat entre sorra, argila i llim**: un sòl *franc*. En jardineria s'usen sòls franc sorrencs per millorar la permeabilitat.

LA MIDA DELS CLOTS

Segons la mida de la planta, caldrà obrir el clot amb l'ajuda d'un trasplantador, una aixada o una pala. La dimensió dependrà del volum del pa de terra, però haurà superar almenys un 20% en alçada i un 50% en ample; és molt important perquè les arrels puguin expandir-se sense dificultat. Com més compacte i pobre sigui el sòl, més gran haurà de ser el clot.

LA DISTÀNCIA DE PLANTACIÓ

Encara que, a l'hora de plantar-los, els exemplars es vegin petits, cal tenir molt en compte la grandària que desenvoluparan en el futur. No per l'ansietat de veure el jardí ràpidament cobert, s'han de plantar massa junts. La distància de plantació depèn de la planta, el desenvolupament posterior, les condicions del lloc i l'ús que se'ls vulgui donar. Al teu centre de jardineria t'assessoraran sobre aquest tema.

LES PASSES MÉS IMPORTANTS

1. **Voltejar i remoure la terra dels parterres i platabandes amb l'ajuda d'una aixada o d'un caveguet per airejar el terreny. La cavada ha de ser d'uns 15 a 20 centímetres.**
2. **Rasclar per eliminar males herbes i pedrots.**
3. **Adobar la terra. Per tornar al terra els nutrients que li falten, convé aportar preferiblement adob orgànic: compost, hummus de cuc, fems. A més d'augmentar la fertilitat, millora considerablement l'estructura del sòl, esponjant i augmentant la ventilació i la retenció d'aigua. S'ha de barrejar amb la terra.**

Plantació al terra

UN COP PREPARAT EL TERRENY, LA PLANTACIÓ A PARTERRES I PLATABANDES DE PLANTES DE TEMPORADA, BIANUALS I VIVACES RESULTA BASTANT SENZILLA.

tant les plantes de temporada o anuals, que permeten donar-li un aire nou al jardí a cada estació, com les bianuals i vivaces, totes herbàcies, precisen en general un terreny solt i ben abonat.

• **Extreure els exemplars amb cura.**

Humitejar el pa de terra ajuda a treure la planta del test més fàcilment. S'extreu donant-li la volta, com al dibuix 2, i subjectant-la amb una mà.

• **Retallar les arrels soltes.** Abans d'introduir-les al clot convé tallar les arrels fines que treuen el cap pels forats del test. Si el pa de terra és massa compacte cal fer-li uns talls des de la base cap amunt per a afavorir el desenvolupament radicular.

• **Distància de plantació.** Segons la rapidesa amb què creixen i la mida a la qual arriben, aquestes plantes han de situar-se entre 20 i 50 centímetres unes de les altres.

• **Disposició a parterres i platabandes.**

Les plantes de flor es poden plantar d'una manera informal, és a dir, sense cap ordre, simplement buscant l'efecte en la seva relació amb altres plantes. O també omplint parterres, per la qual cosa, abans de plantar els exemplars convé presentar-los distribuint-los adequadament per l'espai. Una altra opció és en filera, seguint la guia que proporcionin un parell d'estaques i una corda.

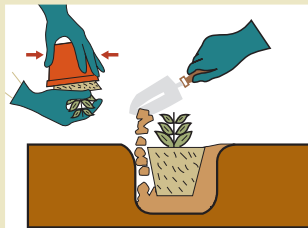

PAS A PAS

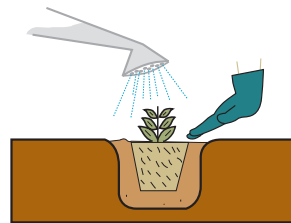
1

Cavar un clot que almenys dobli la mida, tant en profunditat com en amplitud, del pa de terra de la planta.

2

Introduir la planta a clot. S'ha d'extreure del test amb cura i situar-la al centre del forat; el coll ha de quedar arran de terra.

3

Piconar i regar. Un cop omplert el forat amb terra del jardí, piconar-la perquè desapareguin les bosses d'aire, i regar abundantment.

Plantació de bulbs

LA TARDOR I LA PRIMAVERA SÓN LES ESTACIONS EN QUÈ ES PLANTEN LES BULBOSES, ESPÈCIES DE BELLA FLORACIÓ PER PARTERRES I JARDINERES.

de setembre a novembre es planten les bulboses que floreixen a la primavera: tulipes, jacints, narcisos i crocus, entre d'altres. I des de finals d'abril a juny, les que ho fan a l'estiu: gladiols, dàlies, canyes de les Índies...

• **Un substrat ric, sòl i lleuger.** Les bulboses —plantes de bulb, corm, arrel tuberosa i rizoma— tenen predilecció pels sòls rics en matèria orgànica, però amb bon drenatge.

• **La profunditat dels clots** ha de ser la que indiqui l'envàs en què estan els bulbs. Si no ho especifica, haurà de ser del doble, aproximadament, de la mida del bulb. Si el sòl és molt argilós convé que sigui una mica menys profund del que indica el proveïdor.

• **La distància de plantació** varia entre els 2 i 3 centímetres dels ranuncles i crocus, als 20 dels jacints. Les populars tulipes s'han de plantar a una distància de 5 a 10 centímetres.

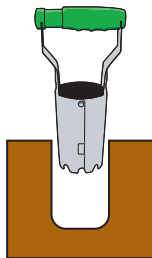
PAS A PAS

1

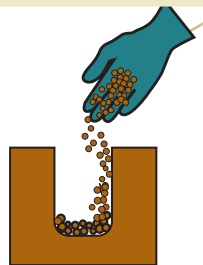
Presentar els bulbs. Ja sigui al terra del jardí com en una jardinera, abans de fer els forats convé distribuir els bulbs per determinar la distància de plantació.

2

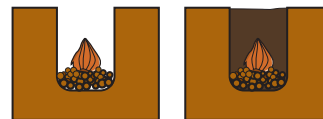
Fer els clots. Sobre el terra acabat de regar serà més fàcil excavar els forats amb el planador de bulbs o trasplantador.

3

Afegir sorra de riu o graveta al fons del forat per a afavorir el drenatge i el desenvolupament de les arrels que emetrà el bulb.

4

Introduir el bulb en posició vertical. Al centre del clot, col·locar el bulb amb el punt de creixement, o gemma apical, cap amunt. Omplir amb terra rica en nutrients i regar a continuació.

Plantació d'arbres i arbustos

PRESÈNCIA DETERMINANT EN UN JARDÍ O UNA TERRASSA, LA PLANTACIÓ D'ARBRES I ARBUSTOS ÉS QUELCOM QUE TOT JARDINER HA SABER PRACTICAR. TÉ LES SEVES NORMES.

Per a plantar un arbre o arbust, especialment si serà a terra, convé escollir un dia fresc i sense vent. La terra on es cavarà el clot ha d'estar humida, encara que no excessivament. Si està resseca, negada o gelada, millor postergar l'operació. Les males herbes s'han d'eliminar abans de fer el forat.

- **Distància de plantació.** En el cas d'aquests exemplars és especialment important calcular la mida a la qual arribaran quan siguin adults i determinar correctament on s'han de plantar en relació amb les altres plantes, la vivenda o la piscina.
- **La mida del clot o del test.** Els arbres i arbustos estan destinats a assolir una certa dimensió, de mane-

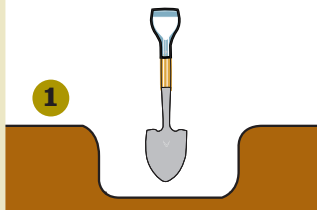
ra que el clot que s'excavi o el test que es triï han de ser prou amplis, no només perquè el pa de terra càpiga folgadamente, sinó sobretot perquè les arrels puguin desenvolupar-se sense cap impediment.

- **Esmenar el terreny.** Si la terra del jardí no fos de bona qualitat, s'haurà esmenar barrejant-la amb humus o fems ben descompostos, o bé utilitzar substrats específics per a aquesta planta en particular: terra de castanyer o torba rossa per a les acidòfiles; substrats lleument alcalins per als fruiters d'os. Demana consell al teu centre de jardineria.

- **Traçar un escocell.** Al voltant de l'arbre o arbust, excavar un escocell, com tradicionalment, ajudarà a aprofitar millor l'aigua de la pluja i el reg.

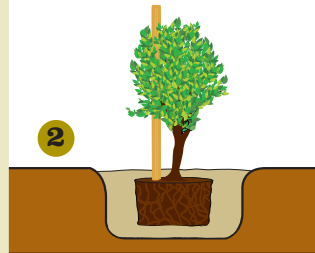
PAS A PAS

1

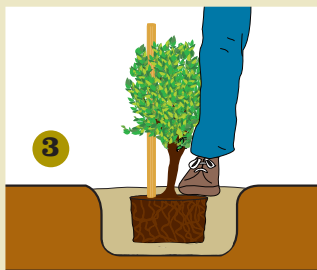
Obrir el clot. S'ha cavar un clot on càpiga folgadamente el pa d'arrels i que sigui més ample que profund.

2

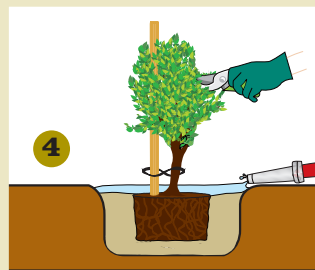
Introduir el pa de terra, col·locar un tutor i omplir el clot amb la terra extreta o amb un substrat específic.

3

Piconar la terra al voltant del tronc amb el peu o la pala per compactar i eliminar les bosses d'aire.

4

Fer un escocell, regar generosament, podar les branques trencades i lligar l'exemplar al tutor.

Estacat d'un arbre

MOLTS ARBRES JOVES
NECESSITEN L'AJUDA DE
TUTORS PER CRÉIXER ESVELTS
I SUPORTAR ELS VENTS FORTS.

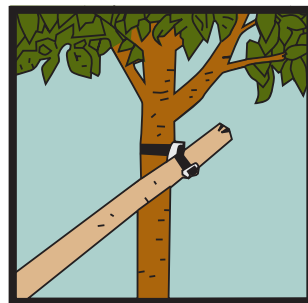
durant els primers anys de vida d'un arbre i de certs arbusts, la guia d'un tutor contribuirà al seu bon desenvolupament i l'ajudarà a resistir els embats del vent sense trencar-se. Hi ha diverses maneres d'estacar un arbre: segons les característiques de l'exemplar, la mida de la copa, i la força i freqüència del vent a la zona. El més simple acostuma a ser una estaca vertical clavada a terra, a la qual s'ha de lligar l'exemplar just abans del naixement de les branques.

- **En quin moment entutorar.** Les estagues s'han de col·locar al clot immediatament abans d'introduir el pa de terra. Si es fa després de la plantació es corre el risc de fer malbé les arrels al clavar-les o que no quedi ben subjecte.

- **Les lligadures.** Les tires de goma o tela engomada són el material més utilitzat per subjectar l'arbre al/s tutor/s; són durables i resistents a la intempèrie. És important que les tires no produeixin ferides a l'escorça ni puguin estrangular el tronc amb el temps.

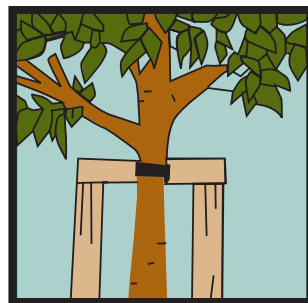
- **Quan lligar.** S'ha de lligar el tutor a l'exemplar després de piconar la terra i abans de fer l'escocell i regar.

PAS A PAS

1

En zones de forts vents convé entutorar d'aquesta manera: mitjançant una estaca ben clavada a terra i col·locada en un angle de 45 graus en direcció al vent. S'ha de subjectar l'arbre immediatament després de la branca més baixa.

2

Segons la mida de la copa, un doble, triple o quàdruple tutor, format per una estructura de dues a quatre estagues clavades a terra i unides entre si per taules horitzontals, contribuirà de manera eficaç a mantenir l'equilibri de l'exemplar.

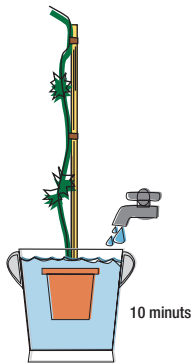

Com plantar les enfiladisses

LES ENFILADISSES SÓN CAPACES D'OMPLIR DE VERDOR I FLORS UN MUR, UNA GELOSIA, UNA PÈRGOLA... POT'S PLANTAR-LES DURANT TOT L'ANY, EXCEPTE EN ÈPOCA DE GELADES.

PAS A PAS

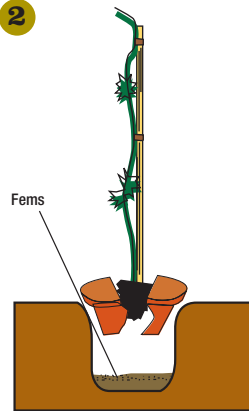
1

Submergir el contenidor en aigua.

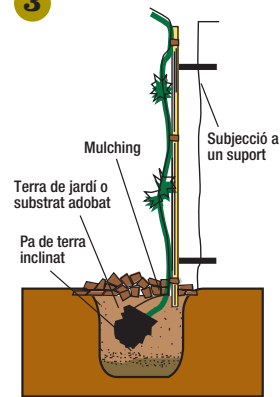
Convé humitejar el pa de terra introduint la planta amb el seu test uns 15 minuts en una galleda amb aigua. En facilitarà l'extracció.

2

El clot de plantació. S'ha de cavar un clot dues vegades més gran que el pa de terra. Afegir al fons una capa de fems. Si és en un test, col·locar també drenatge.

3

Un cop al forat. El pa de terra ha de col·locar-se inclinat cap a la paret. S'omple el forat amb el substrat adequat i es rega generosament a continuació.

Quan les enfiladisses es recolzen sobre un mur (com el roser de la foto) o gelosia han de plantar-se una mica separades del pla, de manera que l'exemplar quedi inclinat cap a ell. Al centre de jardineria informen sobre la distància de plantació en cada cas, ja que varia bastant d'una espècie a una altra.

• **Quan retirar els tutors.** Les enfiladisses acostumen a estar subjectes a tutors que no cal treure fins que estiguin plantades i puguin lligar-se o fixar-se al suport que els permetrà enfilar.

Plantació en cistelles penjants

LES CISTELLES PENJANTS SÓN UN RECURS ORNAMENTAL QUE LLUEIX MOLT EN UN PORXO O A UNA TERRASSA, I MÉS FÀCILS DE FER DEL QUE SEMBLA.

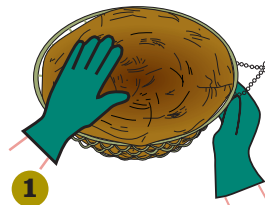
a l centre de jardineria pots comprar la cistella de filferro amb les seves cadenes i el material per a la base —d'hidratació, fibra de coco, torba de *sphagnum*—, que són els elements bàsics per fer una cistella penjant.

- **Combinació de les plantes.** Les cistelles penjants poden ser d'una única espècie o de diverses; de plantes de fulles verdes o de flors. Són espectaculars les de falgueres, heures de fulla petita, *Ficus pumila* i altres plantes rastreres, però també les de surfinies, calibrachoes, berbenes, *gitanilles*, caputxines... A les combinades es poden barrejar plantes penjants amb plantes de flor i aconseguir efectes molt bonics.

- **El reg és fonamental.** Com aquest suport té molt poca capacitat per retenir humitat, és molt important garantir que les plantes tindran la seva ració d'aigua. Es recomana l'ús de substrats barrejats amb agents humectants. Per evitar el degoteig, algunes cistelles es foren amb material impermeable, però és menys estètic i pot embassar aigua i provocar l'asfíxia de les arrels.

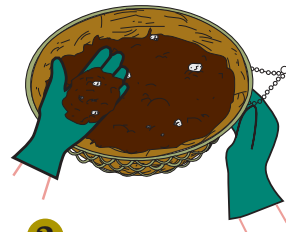
- **Cadenes i subjecció.** Cal assegurar que la cistella estigui ben subjecta al sostre.

PAS A PAS

1

Folrar la cistella. Cobrir el fons de filferro amb la fibra de coco, procurant no deixar esclletxes.

2

Omplir amb el substrat. És ideal utilitzar una terra que contingui agents humectants. Regar.

3

Fer talls en forma de creu si s'hi volen inserir espècies penjants.

4

Plantar. Introdur al substrat les diferents plantes, afegir més terra, piconar i regar.

El test sí que importa

EL MATERIAL DEL QUÈ ESTAN FETS ELS TESTOS INFLUEIX EN EL CULTIU DE LES PLANTES, NO ÉS NOMÉS ORNAMENTAL.

no és el mateix cultivar una planta en un test de fang cuit, la porositat del qual permetrà que les arrels respirin però, al mateix temps, que l'aigua de reg s'evapori més ràpid, que un test de plàstic, més lleuger, però impermeable. Cada material incideix al cultiu d'una manera diferent.

- **Conèixer el comportament** dels materials en condicions de calor i fred i la seva capacitat per a retenir l'aigua de reg és important. Si es posaran en una terrassa, s'ha de tenir en compte, a més, el pes, al qual s'han de sumar el de la terra i els exemplars.
- **Abans de plantar** s'ha de rentar molt bé el test, sobretot si és usat.

Argila. La noble terracota és porosa, de manera que permet que les arrels respirin. Absorbeix la humitat del reg. És pesada i fràgil.

Plàstic. És un material lleuger, barat i molt versàtil en colors i dissenys, cada vegada més diversos. En ser impermeable reté més l'aigua.

Ciment (esquerra). És tant o més pesat que el fang cuit, encara que menys permeable. És molt resistent, però a la llarga pot esquerdar-se pels canvis de temperatura.

Autoreg. Els tests d'autoreg són una bona solució per a les plantes d'interior. Amb el pas del temps les arrels poden traspasar el fons.

Ceràmica vidriada. Un acabat brillant per a la terracota. Aïlla millor del fred i la calor, i l'exterior es taca menys per efecte de l'exsudació.

Nous materials. Fibra de vidre, sorra i poliuretà, pastes sintètiques... Abans de plantar, averigua com actuen aquests materials.

Plantar en un test

LA CAPACITAT DEL TEST
S'HAURÀ DE TRIAR SEGONS LA
MIDA I QUANTITAT DE PLANTES.

PAS A PAS

1

Escollir el test adequat. El contenidor ha de ser l'apropiat en grandària i capacitat per a la o les plantes que es vulguin col·locar en ell.

2

Escampar una capa de drenatge. A la base del test és important disposar teixos d'argila i una capa de 2 a 5 centímetres de graveta o terra volcànica.

3

Omplir amb la terra apropiada. Segons la planta s'haurà de triar el substrat adequat i omplir fins a arribar a dos dits de la vora del test o test.

4

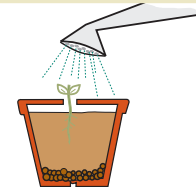
Introduir la planta. Amb l'ajuda del trasplantador o de les mans, fer un petit forat al substrat i introduir el pa de terra de la planta al centre. Si és un plançó, agafar-lo delicadament amb els dits polze i índex, i inserir l'arrel al buit.

5

Prémer la terra. S'ha de piconar el substrat del voltant de la planta amb les puntes dels dits, de manera que es compacti i desapareguin les bosses d'aire. És important que el nivell de la terra no arribi arran del test perquè no desbordi quan es regui.

6

Regar abundantment. Un cop compactat el substrat, regar amb una regadora, de manera que s'impregnin bé el pa de terra i la terra. Una capa d'escorça de pi o argila expandida a la superfície protegirà les arrels del fred i reduirà l'evaporació.

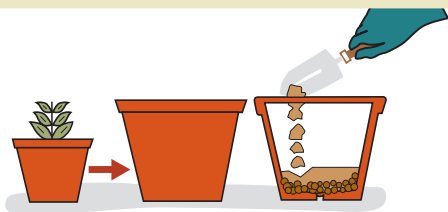
Canvi de test

DESPRÉS D'UN TEMPS, LES PLANTES ACOSTUMEN A ARRIBAR A UN MIDA QUE EXIGEIX QUE SE LES CANVIÏ A UN RECIPIENT MÉS GRAN.

- a** l cap d'uns dos anys, la majoria de les plantes que viuen en un test necessiten ser trasplantades a un de més gran, que permetrà, a més, renovar el substrat en el qual creixen.
- **L'època ideal per al trasplantament** és quan la planta ha acabat la floració, que acostuma a coincidir amb el final de l'estiu i la tardor, és a dir, quan està en període de parada vegetativa i pot suportar la **retallada d'arrels** (veure pàgina 20), que acompanya el trasplantament. A les plantes d'interior el millor moment és a l'inici de la primavera.
  - **Hi ha substrats específics per a trasplantaments** que afavoreixen l'arrelament, compostos de torba negra, compost i sorra.

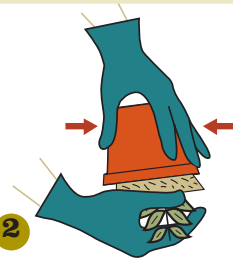
PAS A PAS

1

Escollir un test més gran. El nou test ha de ser més ample i profund que l'anterior. Col·loca trossos de terracota i una capa de graveta al fons i cobreix amb una capa fina de terra de cultiu.

2

Extreure l'exemplar. Mulla el pa de terra i volteja el test; colpeja suaument les vores mentre subjectes la planta amb la mà.

3

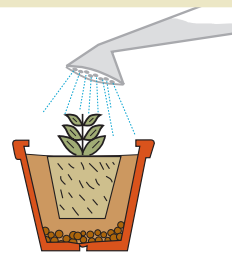
Col·locar la planta i omplir. Introdueix l'exemplar al centre del test i omple amb un substrat per a trasplantaments.

4

Consolidar el substrat. Amb les puntes dels dits picona la terra al voltant de la planta. El pa de terra ha de quedar ben enterrat.

5

Regar abundantment. El trasplantament ha de finalitzar amb un reg generós. Algunes plantes requeriran també una poda.

Canvi de test de plantes grans

ENCARA QUE EL PROCEDIMENT ÉS EL MATEIX QUE AMB LES PLANTES PETITES, EL PES I LA MIDA D'ALGUNS EXEMPLARS POT DIFICULTAR L'OPERACIÓ DE TRASPLANTAMENT. HI HA UNA SÈRIE DE TRUCS QUE FACILITEN LA TASCA.

PAS A PAS

1

Podem sols? Abans de posar-se a fer-ho, s'ha de tenir clar si es necessitarà ajuda per extreure la planta del seu test i per les altres maniobres.

2

Ajuntar les branques i lligar-les. Si la planta és frondosa cal elevar les branques cap amunt i lligar-les amb una corda suau o protegir-les.

3

Treure-la del test. Humitejar el pa de terra (sense passar-se) ajudarà a extreure-la. A continuació, seguir les mateixes passes de la pàgina esquerra.

TRASPLANTAMENT DE PALMERES

L'època ideal per a trasplantar una palmera és la primavera, especialment maig i juny, i l'estiu. Les temperatures càlides afavoreixen l'emissió abundant d'arrels, que facilitaran l'arrelament al nou test. S'ha de fer cada dos anys, aproximadament. Lligar i protegir els palmells és un imperatiu, el mateix que intentar que no es desfaci el pa de terra.

Poda d'arrels per trasplantar

QUAN L'EXEMPLAR HA ASSOLIT LA DIMENSIÓ DESITJADA, UNA MANERA D'IMPEDIR QUE SEGUEIXI CREIXENT ÉS PODAR LES ARRELS AL MOMENT DEL TRASPLANTAMENT.

podar les arrels per limitar el creixement d'una planta és una operació que s'ha de fer al **moment de parada vegetativa**, perquè l'exemplar pateixi menys; és a dir, des de finals de la tardor a l'hivern, o durant l'estació seca en cas dels climes suaus. Si s'ha de fer en una altra època de l'any, convindrà deixar el pa de terra més gran.

- Les arrels molt llargues i fetes malbé s'han d'eliminar.
- Sempre s'ha de procurar que el pa de terra no s'obri ni s'ensorri.
- Un substrat específic per a trasplantaments donarà a la planta els nutrients i les hormones d'arrelament que la ajudaran a arrelar amb èxit.

PAS A PAS

1

Extreure la planta del test. Podar les arrels que surten pels forats de drenatge i submergir la planta en aigua uns minuts (sense passar-se, perquè pesarà més i pot desfer-se el pa de terra) ajudarà a treure-la del test. En algun cas pot ser que calgui trencar el test.

2

El pa de terra pot reduir-se amb l'ajuda d'un ganivet ben esmolat o d'unes tisores de podar. S'han de desenredar les arrels i tallar.

3

El volum del pa de terra ha de reduir-se a dos terços de la mida inicial. A continuació es procedeix com en qualsevol trasplantament.

Trasplantar cactus

ELS CACTUS, QUE NECESSITEN TRASPLANTAMENTS PERIÒDICS, EXIGEIXEN PRECAUCIONS ESPECIALS A CAUSA DE LES ESPINES.

el dels cactus i plantes crasses és avui un dels grups de plantes més populars a causa del seu aspecte *escultòric* i el seu fàcil manteniment. No obstant això, presenten l'inconvenient d'un maneig complicat a causa de les espines.

- A l'hora de plantar-los o trasplantar-los s'han d'**extremar les precaucions** utilitzant guants de goma molt resistents (els de teixit no només no aturen les punxades sinó que les espines fines i corbes de moltes espècies

s'hi enganxen amb facilitat) i l'ajuda d'una planxa de goma escuma o diversos fulls de diari superposades per manipular-los.

- **Si es tracta d'exemplars grans** serà necessari comptar amb l'ajuda d'una altra persona i protegir tot el cos i en especial els ulls. Si és possible, l'ideal és embolicar tot el cactus amb un material resistent a les punxades.
- **Fràgils crasses.** En el cas de moltes crasses, el problema és la seva naturalesa trencadissa.

PAS A PAS

1

Guants gruixuts i una planxa de goma escuma o un altre material resistent a les punxades permetran treure el cactus del test.

2

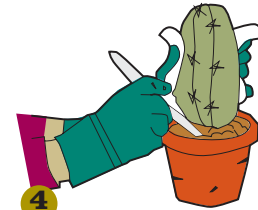
Amb l'ajuda d'un palet o d'un instrument que no talli, es desprèn la terra esgotada del pa de terra, tenint cura de no trencar les arrels.

3

Introduir l'exemplar en test més gran que l'anterior, proveït d'una capa de drenatge i una altra de substrat per a cactus.

4

Omplir el test amb substrat nou, si és especial per cactus, millor, fins al mateix nivell que tenia en l'anterior.

Els que sí i els que no es trasplanten

NO TOTS ELS ARBRES I ARBUSTOS SOBREVIUEN A LA PÈRDUA DE ARRELS I BRANQUES QUE SUPOSA UN TRASPLANTAMENT, ESPECIALMENT SI HA ESTAT PLANTAT A TERRA. COM MÉS GRAN ÉS EL EXEMPLAR, MÉS DIFÍCIL ÉS L'OPERACIÓ I MÉS ARRISCADA PER ELL.

Quan una planta no està creixent bé perquè no troba les condicions adequades al terreny on està, no té lloc suficient per a créixer, o una planta veïna competeix amb ella per l'espai i la llum, el més convenient és traslladar-la a un altre lloc. No obstant això, no totes les plantes resisteixen un trasplantament. Abans de posar-s'hi cal tenir en compte el següent:

- **La mida de l'exemplar.** Com més gran sigui pitjor arrelarà, perquè el seu aparell radicular estarà més estès i patirà més mutilacions en extreure'l.
- **La proclivitat de l'espècie.** Les oliveres, palmeres i fruiters suporten el trasplantament; les coníferes, roures, alzines, estepes i ginestes, en canvi, no acostumen a sobreviure a ell (veure els llistats d'aquesta pàgina) o pateixen un lent arrelament.

- **El tipus de terreny.** Si és sorrenc, el pa de terra corre risc de desintegrar-se i les arrels d'assecar-se (això és clau en el cas de ginestes i estepes, per exemple).
- **L'època.** És millor trasplantar durant els mesos de parada vegetativa.
- **Trasplantament amb pa de terra.** Per assegurar l'èxit de l'operació, en les espècies i condicions en què sigui possible, el millor és extreure la planta amb pa de terra. **El terreny ha de tenir cert**

grau d'humitat. La mida del **pa de terra ha de ser proporcional a la de la planta;** en el cas d'un arbre, deu vegades més gran que el del tronc. S'excavarà **una rasa al voltant del tronc, calculant la massa principal d'arrels** i, segons es va aprofundint, s'arrodonirà cap avall de manera que al final es pugui desprendre un pa de terra tan alt com ample. Perquè no s'ensorri caldrà protegir-lo amb una xarxa metàl·lica o un plàstic.

AQUELLS QUE ES PODEN TRASPLANTAR

Arbres

- Olivera
- Palmeres
- Plataner
- Freixe
- Salze
- Pollancre

• Morera

- Pomer
- Prunera
- Cirerer
- Auró
- Avellaner
- Falsa acàcia

Arbustos

- Gardènia
- Boix
- Hortènsia
- Azalea
- Lila
- Rosers

AQUELLS QUE NO CONVÉ TRASPLANTAR O SÓN D'ARRELAMENT LENT

Arbres

- Coníferes
- Arboç
- Om
- Roure
- Acàcia
- Eucaliptus

• Alzina

- Mimosa
- Bedoll
- Grèvol
- Noguera
- Magnòlia
- Faig

Arbustos

- Llorer
- Ginestell
- Estepa
- Glicina
- Camèlia
- Bruc

Les èpoques més adequades per a plantar i trasplantar

LES PLANTES QUE VENEN ALS CENTRES DE JARDINERIA ESTAN PREPARADES PER A SER PLANTADES EN QUALSEVOL ÈPOCA DE L'ANY. NO OBSTANT, HI HA MESOS ESPECIALMENT ADEQUATS

En el cas dels arbres i arbusts de fulla caduca, és millor esperar que entrin en la seva fase de parada vegetativa i plantar-los a la tardor o a l'hivern. Aquesta precaució s'ha de extremar especialment si es tracta d'un trasplantament de sòl a sòl (veure pàgina esquerra), ja que en perdre part del seu sistema radicular, les fulles en desenvolupament patirien per falta d'aigua. Si el sòl està gelat, molt amarat o massa ressec, no convé realitzar aquestes operacions.

- **Les plantes d'estació** no presenten dubtes: es planten a la seva temporada.

- **Setembre**, per exemple, és ideal per plantar arboços, baladres, oliveres, llorens i nombrosos arbusts de baies.
- **Octubre**, en canvi, és el mes adequat per plantar o trasplantar els arbusts de floració hivernal: avellaner màgic, kerries, codonyer del Japó, rosers (també al febrer) i coníferes.
- **De setembre a novembre** es planten els bulbs de primavera.
- **Desembre** és una bona època per plantar o trasplantar ginkgos, liquidàmbar i catalpes, sempre que el sòl no estigui gelat.
- **El començament de la primavera** és,

per la seva banda, el millor moment per plantar o trasplantar moltes vivaques de jardí i plantes d'interior.

- **Març** és un bon mes per canviar de test o dividir la mata de calatees, cintes, marantes, espatifil·lis, aglaonemes, orquídies, aspidistres i algunes falgueres. I per multiplicar el bambú.
- **Els mesos de primavera** són l'època ideal per plantar rododendres, azalees i hortènsies, i els bulbs d'estiu.
- Hi ha espècies, com per exemple algunes palmeres, que poden ser trasplantades a la primavera o fins i tot en **ple estiu**.

La Guia Plantar i Trasplantar de Verde es Vida és una publicació de l'Asociación Española de Centros de Jardinería. Londres, 96, principal 2ª. Barcelona, 08036.

Tel.: 93 240 50 72. Fax: 93 202 07 40. Webs: www.aecj.org i www.verdeesvida.es. E-mail: info@verdeesvida.es. Traducció: Trading Words. Web: www.tradingwords.es.

© Prohibida la reproducció total o parcial de textos, dibuixos, gràfics i fotografies d'aquesta publicació, sigui quin sigui el mitjà de reproducció que s'utilitzi, sense l'autorització prèvia i expressa de l'Asociación Española de Centros de Jardinería.

AEcj

ASOCIACIÓN ESPAÑOLA DE
CENTROS DE JARDINERÍA

www.verdeesvida.es

